

Gospodin Željko Šturanović
Predsjednik Vlade RCG
Podgorica

Podgorica, 14.02.2007.

Predmet: Prilog inicijativi za poravnanje u pogledu naknade štete
žrtvama deportacije bosanskih izbjeglica 1992. godine od
13. decembra 2006. godine

Poštovani Gospodine Predsjedniče Vlade,

poslije dva mjeseca od kako smo Vam se obratili u ime preživjelih
žrtava Ratnog zločina protiv civilnog stanovništva, izvršenog 1992.
godine od strane ovlašćenih službenika crnogorske policije i njihovih
naredbodavaca, još uvijek očekujemo Vaš odgovor.

Podsjećamo da smo Vam predložili razgovore o poravnanju u 36, sada
37 predmeta koji se ovim povodom vode pred sudom, imajući u vidu da
je u svim, osim u jednoj, od tada sedam, a sada ukupno deset
prvostepenih presuda Osnovnog suda u Podgorici utvrđena
odgovornost za štetu Republike Crne Gore za smrt bosanskih
izbjeglica, Muslimana, koje su službenici MUP Crne Gore protivpravno
uhapsili i izručili njima neprijateljskoj vojsci bosanskih Srba.

I dalje je ključni nedostatak ovih prvostepenih presuda u tome što
sudije nijesu primjenile pravo Evropske konvencije o ljudskim pravima,
koje patnje preživjelih članova porodica prinudno nestalih ljudi o čijoj
sudbini nikada nijesu zvanično obaviješteni i o kojoj još uvijek nije
sprovedena efikasna istraga, kvalifikuje kao povredu ljudskih prava na
zabranu nečovječnog i ponižavajućeg postupanja, u skladu sa čl. 3 ove
Konvencije. Vi, naravno, znate da Republiku Crnu Goru ova Konvencija
obavezuje i danas, na osnovu čl. 3 i 4 Odluke o proglašenju
nezavisnosti Republike Crne Gore.

Takođe, Vi ste nesumnjivo upoznati da Vrhovni državni tužilac, koji u ovim predmetima brani Vladu od tužbenih zahtjeva porodica žrtava, postupa u očiglednom konfliktu interesa, koji ističe i Savjet Evrope kao jedan od sedam zahtjeva Crnoj Gori za prijem u ovu organizaciju evropskih država. Vjerovatno i iz ovog razloga krivična istraga ovog zločina, čije je otvaranje Vrhovna državna tužiteljka najavila još u julu 2004. godine nije sprovedena ni do danas, godinu dana poslije njenog zvaničnog otvaranja.

Vama je takođe poznato da je država Crna Gora na sve presude izjavila žalbu, insistirajući na nepostojanju uzročne veze između činjenice da su crnogorski policajci nedužne civile predali u ruke neprijateljskoj vojsci i činjenice da ih je ta neprijateljska vojska lišila života, što je apsurd koji dalje viktimizira žrtve.

Međutim, budući da vjerujemo u Vašu posvećenost pravednom okončanju u ovoj stvari, a imajući u vidu da vjerovatno nijeste upoznati sa sadržinom iskaza preživjelih žrtava deportacije, koje su ovlašćeni službenici Crne Gore hapsili, zlostavljali, vrijeđali, zastrašivali i konačno, isporučili njihovim ratnim neprijateljima, dostavljamo Vam zapisnike sa ročišta glavnih rasprava u podgoričkom Osnovnom sudu, koji sadrže svjedočenja Ekrema Ćema, Muniba Hadžića, Ismeta Isakovića i Sadika Demirovića, koji su uspjeli da prežive izručenje u fočanski logor. Takođe, radi potpune informacije, dostavljamo i zapisnik sa svjedočenjem Vahide Isaković, supruge preživjelog Ismeta Isakovića i sestre ubijenog Enesa Biča, koja je u Herceg-Novom preživjela poniženja i zastrašivanja od strane crnogorske policije i koja je još 1992. i 1993. o svemu lično obavijestila Momira Bulatovića, tadašnjeg predsjednika RCG i Pavla Bulatovića, tadašnjeg ministra unutrašnjih poslova RCG, kao i Asima Dizdarevića, tadašnjeg potpredsjednika Skupštine RCG, koji je doprinio da se obustavi dalje vršenje zločina.

Kao predsjednik Vlade RCG, koja u ovim sporovima predstavlja državu Republiku Crnu Goru, sve njene političke stranke i građane, smatramo da je neophodno da se s ovim iskazima upoznate, kao i da pomislite o patnjama 182 tužilaca od kojih većina ni poslije petnaest godina ne zna

što se s njihovim sinovima, očevima, muževima i braćom dogodilo pošto su uhapšeni u Crnoj Gori, ni gdje su njihovi grobovi.

Podsjećamo Vas da je Rezolucija Ujedinjenih nacija koju smo Vam dostavili u prilogu prošlog pisma, pravo na reparacije žrtava teških kršenja ljudskih prava i međunarodnog humanitarnog prava izdigla na nivo međunarodne obaveze država, a da je ugledna međunarodna nevladina organizacija *Amnesty International* o detaljima ovog slučaja i njegovog neodgovarajućeg procesuiranja obavijestila svetsku javnost 22. decembra 2006. u izvještaju „Crna Gora – pravo na obeštećenje i reparaciju porodica nestalih lica,“ čiji ovjeren prevod takođe prilažemo.

Do današnjeg dana preminula su dvojica očeva i jedna majka žrtava zločina za koji je odgovorna Crna Gora, a da nijesu dočekali ikakvu zvaničnu riječ izvinjenja, presudu suda i sahranu posmrtnih ostataka njihove djece. Ponovo podsjećamo da mnogi roditelji izvjesno neće doživjeti pravosnažne presude crnogorskog suda.

Naša kancelarija je opunomoćeni zastupnik svih tužilaca u ovim sporovima, što je za Vas, pravnik, jasna kvalifikacija povjerenja koje nam je ukazano. Međutim, ako smatrate da bi Vam iz bilo kojeg razloga bilo lakše da komunicirate neposredno sa žrtvama, kao što je to u intervjuu sarajevskom Dnevnom Avazu nedavno istakao gospodin Milo Đukanović, rado ćemo omogućiti i neposredan kontakt sa svim tužiocima.

Punomoćnik 182 tužioca u postupcima za naknadu štete
uslijed deportacije izbjeglica 1992. godine

Dr Radomir Prelević, advokat